

Protokół z posiedzenia Świętokrzyskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, z dnia 01.12.2020 roku

Miejsce i data posiedzenia:

Posiedzenie odbyło się w dniu 1 grudnia 2020 r. Ze względu na zagrożenie spowodowane pandemią posiedzenie odbyło się w formule online.

O terminie posiedzenia wszyscy członkowie zostali poinformowani drogą elektroniczną z uwzględnieniem terminu, określonego w § 9 pkt 11 Regulaminu Świętokrzyskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Program posiedzenia oraz materiały dotyczące tematów obrad zostały przesłane drogą elektroniczną.

Porządek obrad:

Program posiedzenia stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu i przedstawia się następująco:

- 1) Główne zasady działania Świętokrzyskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.
- 2) Projekt „Świętokrzyska Ekonomia Społeczna” – główne założenia i działania, działania w czasach pandemii.
- 3) Wyniki raportu z Monitoringu Wskaźników Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej za rok 2019. Dyskusja i głosowanie nad przyjęciem raportu.
- 4) Sytuacja sektora ekonomii społecznej w czasach pandemii – przedstawienie sytuacji w poszczególnych subregionach.
- 5) Przedstawienie oferty projektu „Spójna Integracja Regionalna Ekonomii Społecznej II” (SIREs-II), mającego na celu budowanie i wzmacnianie kompleksowości oraz trwałości systemu wsparcia ekonomii społecznej.
- 6) Sprawy różne.

Obecni członkowie Komitetu oraz goście:

W posiedzeniu uczestniczyło 31 osób (27 stałych członków i ich zastępców, 2 zaproszonych gości oraz 2 obserwatorów - doradców ds. ekonomii społecznej), w tym 24 osoby z prawem głosu. Obecność członków Komitetu została zweryfikowana na początku posiedzenia (i była

monitorowana w trakcie) poprzez wyczytanie wszystkich nazwisk i otrzymanie ustnego potwierdzenia udziału. Lista obecności stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

Przebieg posiedzenia:

Posiedzenie Świętokrzyskiego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej (ŚKRES) otworzyła Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego **Renata Janik**, pełniąca jednocześnie funkcję przewodniczącej ŚKRES. Na wstępie przywitała wszystkie przybyłe osoby i podkreśliła, iż posiedzenie odbywa się po raz pierwszy w nowym składzie, który we wrześniu br. został uzupełniony o nowych członków. Zaznaczyła, iż Komitet jest bardzo ważnym organem wspierającym działania Samorządu Województwa Świętokrzyskiego, który określa kierunki rozwoju ekonomii społecznej w naszym województwie. Podkreśliła, iż tylko bowiem poprzez ścisłą współpracę można inicjować skuteczne działania i sprawić, że ekonomia społeczna w naszym województwie będzie rozwijać się dynamicznie i podążać w dobrym kierunku. Na zakończenie swojego wystąpienia Pani Wicemarszałek przedstawiła aktualny skład Komitetu.

Następnie głos zabrała **Elżbieta Korus** - Zastępca Przewodniczącego ŚKRES i jednocześnie Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. Przywitała zgromadzonych i podziękowała za dotychczasową współpracę, zachęcając jednocześnie do zgłaszania swoich sugestii i spostrzeżeń, które mogą usprawnić realizację działań ŚKRES.

Następnie **Mariusz Brelski** – kierownik Oddziału Projektów i Funduszy ROPS, który jednocześnie moderował posiedzenie przypomniał porządek spotkania, określił jego czas oraz przedstawił ogólne zasady zabierania głosu, zadawania pytań i zgłaszania uwag. Zaproponował, aby wszelkie pytania lub uwagi do wystąpień przedstawiać na końcu spotkania. Wszyscy uczestnicy wyrazili na to zgodę.

Jako pierwsza – zgodnie z przedstawionym porządkiem obrad - zabrała głos **Katarzyna Wierzbicka**, doradca ds. ekonomii społecznej ROPS, która określiła najważniejsze zasady funkcjonowania ŚKRES – jego skład, funkcje, zadania i organizację pracy. Zwróciła uwagę na punkt regulaminu odnoszący się do nieobecności na posiedzeniach - przypomniała o konieczności wcześniejszego usprawiedliwiania planowanej absencji. Doprecyzowała jednocześnie, iż w posiedzeniach mogą brać udział zarówno stali członkowie jak i ich zastępcy, jednakże w takiej sytuacji – zgodnie z regulaminem ŚKRES - zastępcy nie posiadają prawa głosu.

Następnie głos zabrała **Anna Marwicka** – doradca ds. ekonomii społecznej ROPS, która na wstępie podkreśliła, iż Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej jest instytucją

ustawowo wyznaczoną do koordynacji rozwoju sektora ekonomii społecznej w województwie i zadanie to realizuje m.in. poprzez projekt „Świętokrzyska Ekonomia Społeczna”. Przybliżyła zgromadzonym jego cele, główne zadania i działania zrealizowane w 2020 roku. Zaznaczyła jednocześnie, iż kilka zadań (jak np. warsztaty, wizyty studyjne, spotkanie „Bez barier z Ekonomią Społeczną”, gala „Lider Ekonomii Społecznej”) z powodu pandemii i związanych z nią ograniczeń nie zostało zrealizowanych. Zaoszczędzone w ten sposób środki w kwocie 185 tys. zł zostały przeznaczone na wsparcie podmiotów ekonomii społecznej (PES) z terenu województwa świętokrzyskiego, które z powodu pandemii znalazły się w trudnej sytuacji. Oszczędności te umożliwiły utworzenie dodatkowego zadania, w ramach którego 14-tu świętokrzyskim PES-om zlecono szycie maseczek ochronnych wielokrotnego użytku, które następnie zostały przekazane 109 organizacjom (np. domom pomocy społecznej, organizacjom pozarządowym oraz służbom publicznym). W swojej prezentacji Anna Marwicka przypomniała również o celach i zadaniach 4 Grup Tematycznych, jakie w ramach projektu funkcjonują przy ŚKRES i wspierają jego działalność.

Kolejnym punktem posiedzenia było przedstawienie wyników raportu z monitoringu realizacji wskaźników Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej (RPRES) za 2019 rok. Przedstawiła je **Renata Jończyk**, doradca ds. ekonomii społecznej ROPS. Zaznaczyła ona, iż na potrzeby monitoringu wskaźniki uszeregowano w 3 grupach, w zależności od stopnia ich osiągnięcia. Pierwszą grupę stanowią wskaźniki o bardzo wysokim stopniu realizacji tj. osiągnięte na poziomie 100% i więcej – do tej grupy zaliczono 20 wskaźników z 43 monitorowanych. Są to m.in.: liczba wypracowanych rekomendacji dla głównych interesariuszy ekonomii społecznej, odsetek jednostek samorządu terytorialnego (JST) stosujących klauzule społeczne w zamówieniach publicznych (294,40% w 2019r.) liczba pracowników, którzy zdobyli wiedzę z zakresu ekonomii społecznej czy też liczba PES, założonych w wyniku pracy Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES). Drugą grupę wskaźników stanowią te, które zostały osiągnięte na poziomie powyżej 75% i dają duże prawdopodobieństwo zrealizowania w 100% (w tej grupie znajduje się 6 wskaźników). Do trzeciej grupy zaliczono wskaźniki, których wykonanie jest zagrożone (stopień ich realizacji jest w chwili obecnej niższy niż 75%). Jak zaznaczyła Renata Jończyk, są to wskaźniki, na których wykonanie ROPS nie ma bezpośredniego i realnego wpływu. Należą do nich m.in.: odsetek Rad Działalności Pożytku Publicznego powołanych w gminach i powiatach województwa świętokrzyskiego, odsetek przedsiębiorstw społecznych

działających w obszarze usług społecznych czy odsetek JST, które zrealizowały minimum jedną procedurę inicjatywy lokalnej.

Po zakończeniu prezentacji **Mariusz Brelski** – moderator spotkania przedstawił sposób, w jaki członkowie ŚKRES mogą oddać głos w sprawie raportu z Monitoringu Wskaźników RPRES za 2019 rok: każdy z członków będzie wyczytany imiennie i będzie mógł zagłosować poprzez wypowiedzenie słów: „przyjmuję” lub „nie przyjmuję”. Następnie przystąpiono do głosowania. Za przyjęciem raportu opowiedziało się 21 członków ŚKRES, 3 osoby nie oddały głosu.

Wynik głosowania	
Liczba osób uprawnionych do głosowania	24
Liczba głosujących	21
Głosy ZA przyjęciem raportu	21
Głosy PRZECIW przyjęciu raportu	0
Liczba osób, nie uczestniczących w głosowaniu	3

Kolejnym punktem posiedzenia była sytuacja sektora ekonomii społecznej w czasach pandemii. Jako pierwszy głos zabrał **Dariusz Kurcman**, kierownik Kielecko-Ostrowieckiego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej (KOOWES), który przedstawił sytuację w subregionie północnym. Poinformował, iż wprawdzie wiele organizacji (tj. podmioty ekonomii społecznej i przedsiębiorstwa społeczne) znalazło się w trudnej sytuacji, jednakże KOOWES na bieżąco monitorował ich sytuację i szybko podejmował odpowiednie działania naprawcze. Doradcy KOOWES pomagali w dobraniu odpowiednich narzędzi i uzyskiwaniu wsparcia w ramach tarczy antykryzysowej. Z uwagi na fakt, iż zamknięcie gospodarki spowodowane pandemią nastąpiło w trakcie trwającego naboru dotacyjnego, zaistniała konieczność uelastycznienia procedur dotacyjnych na tworzenie miejsc pracy. KOOWES informował również PES-y o działaniach ROPS, związanych z zakupami interwencyjnymi oraz zachęcał je do skorzystania z możliwości takiego wsparcia. Dariusz Kurcman poinformował ponadto, iż OWES-y otrzymały możliwość dokonywania tzw. zakupów interwencyjnych tj. mogły sfinansować pewne ściśle określone działania, aby pomóc PES-om przetrwać na rynku. Ze wsparcia KOOWES w ramach tego mechanizmu skorzystała 1 spółdzielnia socjalna, która dzięki niemu przetrwała i utrzymała się na rynku.

Kontynuując wypowiedź Dariusza Kurcmana, sytuację sektora ekonomii społecznej w subregionie południowym przedstawiła **Elżbieta Cholewa**, kierownik Świętokrzyskiego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej (ŚOWES). Poinformowała zgromadzonych, iż PES-y przetrwały pierwszą falę pandemii w dość dobrej kondycji – żaden nie zakończył działalności, wsparcie w ramach tarczy antykryzysowej było dla nich wystarczające. Obecnie do doradców ŚOWES docierają sygnały od PES-ów, iż w przypadku przedłużającej się pandemii ich dalsze funkcjonowanie będzie poważnie zagrożone, dlatego też rozważa się możliwość uruchomienia mechanizmu zakupów interwencyjnych. Sytuacja na chwilę obecną jest opanowana, jednakże ŚOWES na bieżąco monitoruje sytuację, aby w porę podjąć odpowiednie działania zaradcze. Elżbieta Cholewa poinformowała, iż w 2020 roku przeprowadzono 7 naborów dotacyjnych (na tworzenie miejsc pracy w nowych i istniejących przedsiębiorstwach społecznych lub w PES, przekształcających się w przedsiębiorstwo społeczne), w wyniku których utworzono 35 miejsc pracy. Powstały 4 nowe przedsiębiorstwa społeczne, które rozpoczęły działalność.

W kolejnym punkcie porządku obrad głos zabrał **Ryszard Skrzypiec**, konsultant regionalny w projekcie „Spójna Integracja Regionalna Ekonomii Społecznej II” (SIREs II), który przedstawił ofertę wsparcia w jego ramach. Szczególny nacisk położył na ofertę adresowaną dla członków regionalnych komitetów rozwoju ekonomii społecznej (RKRES). Mogą oni m.in. korzystać z doradztwa tematycznego w szerokim zakresie, uczestniczyć w szkoleniach i webinarium, spotkaniach ogólnopolskich itp. Przypomniał, iż projekt SIREs II realizowany jest przez Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych w partnerstwie z Fundacją Idea Rozwoju i Stowarzyszeniem Trenerów Organizacji Pozarządowych. Ma zasięg ogólnopolski i jest skierowany głównie do pracowników ROPS, Instytucji Zarządzających, członków RKRES, a także OWES (w części rzeczniczej). Jest to II edycja projektu SIREs, jednakże nie jest ona kopią I edycji. Na zakończenie swojego wystąpienia Ryszard Skrzypiec zachęcił członków ŚKRES do korzystania ze wsparcia.

Po zakończeniu wszystkich prezentacji **Mariusz Brelski** podsumował spotkanie i – zgodnie z przedstawionymi wcześniej ustaleniami - zachęcił do podzielenia się uwagami bądź sugestiami.

Jako pierwszy głos zabrał **Paweł Kwietniewski** – przedstawiciel Fundacji im. Stefana Artwińskiego w Kielcach, który podziękował za wyróżnienie i zaproszenie do grona członków ŚKRES. W swoim wystąpieniu poruszył kilka kwestii:

- a) dot. wskaźnika: odsetek JST, uwzględniających ekonomię społeczną w dokumentach strategicznych:

Pan Paweł Kwietniewski zwrócił uwagę na fakt, iż obecnie wiele samorządów pracuje nad swoimi dokumentami strategicznymi na przyszłe lata. Jego zdaniem *„to bardzo dobry czas, żeby samorządowcom, ale i pracownikom w gminach, odpowiedzialnych za ekonomię społeczną przypomnieć o ekonomii społecznej, o tym, że są to bardzo ważne zapisy i one się powinny pojawić w dokumentach strategicznych”*.

- b) dot. odsetka Rad Działalności Pożytku Publicznego, powołanych w gminach i powiatach województwa świętokrzyskiego.

Przedstawiciel Fundacji podkreślił, jak ważne jest, aby rady działalności pożytku publicznego działały w gminach. Zaproponował, aby Świętokrzyska Rada Działalności Pożytku Publicznego, która – jego zdaniem - od jakiegoś czasu działa bardzo sprawnie, wystosowała apel do świętokrzyskich gmin i powiatów, aby na swoim terenie takie rady tworzyli.

Kolejne kwestie, poruszone w wystąpieniu Pawła Kwietniewskiego dotyczyły pytań związanych z działalnością Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej:

- ile w 2020 roku utworzono nowych miejsc pracy w subregionie północnym?
- w jaki sposób Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej informowały organizacje pozarządowe o prowadzonym naborze na dotacje na tworzenie miejsc pracy? Jakie narzędzia promocji były wykorzystywane?
- czy planowane oskładkowanie umów zleceń wpłynie negatywnie na sytuację podmiotów ekonomii społecznej?
- czy jest możliwość informatyzacji procesu dotacyjnego? Jeśli nie, to jakim narzędziem można te procesy usprawnić?

Odpowiedzi na te pytania udzielił **Dariusz Kurcman**, kierownik Kielecko-Ostrowieckiego Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej, działającego w subregionie północnym. Poinformował, iż w 2020r. KOOWES przeprowadził 3 nabory dotacyjne, w wyniku których na koniec października 2020 r. w subregionie północnym utworzono 31 miejsc pracy (wg stanu na dzień 31.10.2020 r. pracowało 30 osób, natomiast 1 osoba podejmie pracę w terminie późniejszym). Oprócz nich jest jeszcze ok. 20 miejsc pracy w tzw. „oczekiwaniu” - tzn. podmiot ma przyznane dofinansowanie na ich utworzenie,

ale – ze względu na sytuację epidemiczną – nie decyduje się jeszcze na uruchomienie miejsc pracy, lub trwa proces rekrutacji pracowników.

Następnie **Dariusz Kurcman** odniósł się do pytań związanych z naborem dotacyjnym. Poinformował że, przedsiębiorstwa społeczne i PES-y dowiadywały się o możliwości ubiegania się o dotację na utworzenie miejsc pracy bezpośrednio od animatorów i doradców, pracujących w terenie. W 2020 roku ze względu na sytuację epidemiczną i wprowadzone obostrzenia, organizacja spotkań otwartych była poważnie utrudniona. Dodatkowo informacja o naborze zamieszczana jest na stronie internetowej KOOWES i każdego z partnerów.

Odnosząc się do kwestii oskładkowania umów zleceń **Dariusz Kurcman** podkreślił, iż umowy zlecenia nie są finansowane w ramach wsparcia dotacyjnego OWES (tylko umowy o pracę), dlatego też fakt ten nie wpłynie na funkcjonowanie tych podmiotów. Nałożenie obowiązku oskładkowania umów zleceń uderzy jedynie w te podmioty, które takie formy zaangażowania stosują. Dla nich będzie się to na pewno wiązało z wyższymi kosztami i zdaniem Dariusza Kurcmana, może to powodować próby obejścia tego obowiązku tj. zamiany umowy zlecenie na umowy o dzieło. Wyraził przekonanie, że oskładkowanie umów zleceń podniesie koszty usług społecznych, usług związanych z edukacją czy pracą na rzecz społeczności lokalnej.

Odpowiadając na pytanie dotyczące informatyzacji procesu dotacyjnego **Dariusz Kurcman** odniósł się do doświadczeń Stowarzyszenia Integracja i Rozwój (lidera KOOWES) jako operatora Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. Jego zdaniem, nie ma potrzeby wprowadzenia takiego rozwiązania, gdyż byłoby ono bardzo problemowe dla podmiotów. Biznes plan jest dokumentem bardzo rozbudowanym, składającym się z kilkudziesięciu sekcji, które należy wypełnić. Obecnie organizacje ubiegające się o dotację mają ogromną elastyczność w sposobie wypełniania biznesplanu: mogą zawierać szczegółowe opisy, wstawiać grafiki i tabele, co jest brane pod uwagę przy jego ocenie. Dariusz Kurcman wyraził wątpliwość, czy informatyzowanie biznesplanu, który po wypełnieniu liczy 100-120 stron byłoby właściwe, tym bardziej, że nie docierały do KOOWES żadne sygnały ze strony podmiotów, iż taki sposób wnioskowania o dotację sprawia im problem. W związku z sytuacją epidemiczną dopuszczono przesyłanie biznesplanów drogą elektroniczną, co również jest dużym ułatwieniem.

Paweł Kwietniewski zadał jeszcze pytanie dotyczące ilości organizacji zainteresowanych udzieleniem wsparcia w formie dotacji na utworzenie miejsc pracy oraz liczby podmiotów, które wycofały się z ubiegania o dotacje po zapoznaniu

się z warunkami regulaminu dotacyjnego. Zastanawiał się nad kwestią, co sprawia, że organizacje nie chcą korzystać ze wsparcia dotacyjnego OWES. Jego zdaniem należy poznać przyczyny takiego stanu rzeczy, gdyż mogą istnieć bariery, których organizacje nie mogą pokonać i przez to, nie chcą się ekonomizować i tworzyć nowe miejsca pracy.

Następnie głos zabrał **Mariusz Brelski** – moderator spotkania, który podsumował posiedzenie i nawiązując do ostatniego pytania Pawła Kwietniewskiego zadeklarował, iż odpowiedzi i wyjaśnienia na wszelkie zadane pytania zostaną uzupełnione i przesłane członkom ŚKRES drogą elektroniczną. Poprosił zgromadzonych, aby starali się wzbogacać pracę ROPS jako koordynatora rozwoju sektora ekonomii społecznej w regionie własnymi sugestiami i propozycjami konkretnych rozwiązań.

Na zakończenie posiedzenia **Elżbieta Korus**, dyrektor ROPS podziękowała wszystkim zgromadzonym za podjęcie wyzwania, jakim jest praca na rzecz rozwoju ekonomii społecznej i złożyła serdeczne życzenia świąteczne.

Na tym protokół zakończono.

Kielce, 14.12.2020r.

.....
podpis przewodniczącego ŚKRES

Protokołowała:

Renata Jończyk

Załączniki:

1. Program posiedzenia ŚKRES.
2. Lista obecności.
3. Monitoring realizacji wskaźników Regionalnego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej za 2019 rok.

